

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

EURORENDSZER

AZ EURORENDSZER SZAKÉRTŐINEK MAKROGAZDASÁGI PROGNÓZISA AZ EUROÖVEZETRŐL

Az EKB szakértői a 2006. november 24-ig rendelkezésre álló információk alapján elkészítették az euroövezet makrogazdasági folyamatainak prognózisát.¹ Az éves átlagos reál-GDP-növekedés 2006-ban 2,5% és 2,9% közötti üteműre becsülhető, 2007-ben 1,7% és 2,7% között, 2008-ban pedig 1,8% és 2,8% között várható. A harmonizált fogyasztóiár-index (HICP) átlagos növekedési üteme a 2006-ra vonatkozó becslés szerint 2,1% és 2,3% közé esik, 2007-ben 1,5% és 2,5%, 2008-ban pedig 1,3% és 2,5% között prognosztizálható.

A keretes írás

TECHNIKAI FELTEVÉSEK

Az eurorendszer szakértői prognózisának alapját a kamatlábra, árfolyamra, olajárakra, valamint a költségvetési politikára vonatkozó feltevések képezik.

A kamatra, valamint az olajárakra és az energián kívüli nyersanyagárakra vonatkozó technikai feltevések a piaci várakozásokon alapulnak. A három hónapos EURIBOR-kamattal mért rövid lejáratú kamatokra vonatkozó piaci várakozások esetében a 2006. november 14-én rendelkezésre álló határidős áron számoltunk, amelyek az adott időpontban a hozamgörbéről adnak pillanatfelvételt. Ennek alapján a 2006-ban megfigyelhető átlagosan 3,1%-ról 2007-ben várhatóan 4,0%-ra emelkedik a kamat, 2008-ban pedig kissé csökken, átlagosan 3,8%-ra. Az euroövezet tízéves nominális államkötvény-hozamaira vonatkozó 2006. november 14-én érvényes piaci várakozások szerint a hozamok nem változnak, értékük átlagosan 3,8% lesz 2006-ban, 2007-ben és 2008-ban egyaránt. A 2006. november 14-ével záruló kéthetes periódus határidős tőzsdei árfolyamain alapuló feltevés szerint az éves átlagos hordónkénti olajár 2006-ban 65,5 USA-dollár, 2007-ben 64,6 dollár, 2008-ban pedig 67,2 dollár lesz. Az energián kívüli nyersanyagok dollárban kifejezett éves átlagos ára a feltevés szerint 2006-ban 28,8%-kal, 2007-ben 15,2%-kal, 2008-ban pedig 3,7%-kal emelkedik.

Egy további technikai feltevés szerint a bilaterális árfolyamok az előrejelzési időszakban nem változnak, továbbra is a 2006. november 14-ét megelőző két hétben megfigyelhető átlagos szinten maradnak. Ez azt jelenti, hogy az EUR/USD árfolyam 1,28 lesz, az euro effektív árfolyama pedig 1,6%-kal meghaladja 2005 átlagát.

A fiskális politikai feltevések az euroövezet egyes országainak költségvetési terveit veszik alapul. A feltevések figyelembe veszik a parlament által elfogadott összes fiskális politikai intézkedést, illetve mindazokat a részletesen kidolgozott intézkedéseket, amelyek nagy valószínűséggel átmennek a törvényhozási folyamaton.

NEMZETKÖZI KÖRNYEZET

Az euroövezeten kívül a gazdasági helyzet várhatóan továbbra is kedvezően alakul a prognózis tárgyidőszakában. Míg az Egyesült Államok és Japán GDP-növekedése várhatóan valamelyest mérséklődik, a feltörekvő ázsiai országokban erős marad, amiben jelentős szerepet játszik a belföldi kereslet. A legtöbb jelentős gazdasági súllyal bíró országban szintén fennmarad a dinamikus növekedés.

¹ Az eurorendszer szakértőinek gazdasági prognózisát az EKB és az euroövezetbeli NKB-k szakértői közösen készítik. Az évente két ízben összeállított prognózist a Kormányzótanács figyelembe veszi a gazdasági folyamatokról és az árstabilitási kockázatokról szóló helyzetértékelésének elkészítése során. Az alkalmazott eljárásokról és módszerekről bővebb tájékoztatás az EKB „Útmutató az eurorendszer makrogazdasági szakértői prognózisának készítéséhez” című 2001. júniusi kiadványában található. A prognózist övező bizonytalanságot érzékeltetendő, az egyes változókra vonatkozó eredményeket sávokban tüntetjük fel, amelyeket a korábbi években készített prognózisok és a tényleges eredmények közötti eltérések alapján határozzunk meg. A sávok szélessége az eltérések átlagos abszolút értékének kétszerese.

Ugyanígy az Európai Unióhoz 2004. május 1-jén csatlakozott országokban is további rekordütemű erőteljes növekedés valószínűsíthető.

A világ GDP-jének éves növekedése az euroövezetet nem számítva a becslések szerint 2006-ban átlagosan 5,3% körül alakul, míg 2007-ben és 2008-ban várhatóan 4,8% közelében lesz. Az euroövezet külső exportpiacainak növekedését 2006-ban 10,2%-ra becsüljük, 2007-ben 7,1%-ot, 2008-ban pedig 6,7%-ot prognosztizálunk.

REÁL-GDP-NÖVEKEDÉSI PROGNÓZIS

Az euroövezetben a második negyedévben mért 1,0%-os negyedéves GDP-növekedést követően, az Eurostat első becslése szerint a növekedés üteme a harmadik negyedévben 0,5% lesz. Az előrejelzési időszakban a GDP negyedéves szinten várhatóan továbbra is 0,5%-os vagy valamivel erősebb ütemben bővül 2007 első negyedévének kivételével, amikor az indirekt adók jelentős emelése várhatóan kissé tompítani fogja a növekedést.

Mindezekkel párhuzamosan a reál-GDP éves átlagos növekedési üteme a becslések szerint 2,5% és 2,9% között alakul 2006-ban, míg a 2007-re vonatkozó prognózis alapján 1,7% és 2,7% között mozog, 2008-ban pedig 1,8% és 2,8% közötti ütem várható. Az exportnövekedés – a feltételezhetően továbbra is élénk külső keresletnek köszönhetően – várhatóan tovább élénkíti a gazdaságot az előrejelzési időszak során. A 2007 elején jelzett indirektadó-emelések átmeneti hatásai ellenére a belföldi kereslet változatlanul stabilan erőteljes ütemben bővül.

1. táblázat: Az euroövezetre vonatkozó makrogazdasági prognózis

(átlagos éves változás, százalék)^{1), 2)}

	2005	2006	2007	2008
HICP	2,2	2,1-2,3	1,5-2,5	1,3-2,5
Reál-GDP	1,5	2,5-2,9	1,7-2,7	1,8-2,8
Magánszektor fogyasztása	1,4	1,8-2,2	1,3-2,3	1,2-2,8
Államháztartás fogyasztása	1,3	1,4-2,6	0,5-1,5	0,8-1,8
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	2,7	4,4-5,4	2,5-5,5	1,8-5,0
Kivitel (árúk és szolgáltatások)	4,6	6,6-9,4	4,2-7,4	4,2-7,4
Behozatal (árúk és szolgáltatások)	5,5	6,7-9,3	3,9-7,3	4,0-7,4

1) A sávok minden változó, illetve előrejelzési időszak esetében a tényleges adatok és az euroövezet központi bankjai által készített korábbi prognózisok közötti átlagos abszolút különbségen alapulnak. A reál-GDP-re és komponenseire vonatkozó prognózison munkanap-hatással kiigazított adatokat értünk. A kiviteli és a behozatali prognózis az euroövezeten belüli kereskedelmet is magában foglalja.

A prognózis 2007-től Szlovéniát is magában foglalja, mint az euroövezet tagját. Szlovénia 2005-ben 0,3% súllyal részesült az euroövezet GDP-jében. A 2007-re számított éves százalékos változások olyan euroövezeti tagságot vesznek alapul, amelynek Szlovénia már 2006-tól része.

A GDP belföldi kiadási komponensei között a magánszektor fogyasztásának átlagos éves növekedése a becslések szerint 1,8% és 2,2% között alakul 2006-ban, míg 2007-ben 1,3% és 2,3% között, 2008-ban pedig 1,2% és 2,8% között várható. A 2007-ben várt indirektadó-emelések a fogyasztás növekedését az év során mérsékelni fogják, míg a várakozási hatások miatt az év vége felé előreláthatólag kissé erősebb ütemben bővül a fogyasztás. A háztartások rendelkezésre álló reáljüvedelmének alakulását az előrejelzési időszakban kedvezően befolyásolják a kedvező munkaerő-piaci fejlemények, továbbá bizonyos mértékig a nem munkából származó jövedelem erősebb növekedése, amelynek háttérében a magasabb vállalati profitráták állnak. A megtakarítási ráta összességében várhatóan továbbra is stabil marad az előrejelzési időszak során.

A teljes állóeszköz beruházás éves szinten becslés szerint 4,4% és 5,4% közötti ütemben bővül 2006-ban, míg a prognózis szerint ez az ütem 2007-ben 2,5% és 5,5% között, 2008-ban pedig 1,8% és 5,0% között lesz. A vállalati beruházásokat serkenteni fogja az erős külső kereslet, a kedvező finanszírozási feltételek és a magas vállalati nyereségek. A magánszektor lakásberuházásai az előrejelzési időszakban előreláthatólag mérsékelt ütemben bővülnek.

Az euroövezeten belüli kereskedelmet is magában foglaló teljes kivitel éves átlagos növekedési üteme 2006-ban 6,6% és 9,4% közé becsülhető, 2007-ben és 2008-ban pedig egyaránt 4,2% és 7,4% között prognosztizálható. Az euroövezeten kívüli exportpiacokból való részesedés az előrejelzési időszakban a prognózis szerint némileg csökken, ami a nagyobb világgpiaci versenynek és az árak versenyképessége terén előzőleg elszenvedett veszteségek késleltetett hatásának tudható be. Az összes behozatal éves átlagos növekedési üteme várhatóan csak kevéssel marad el az export növekedése mögött. A nettó kereskedelem a prognózis szerint az előrejelzési időszakban semleges hatással lesz a növekedésre.

A 2006-ban tapasztalható kedvező folyamatokat követően az összefoglalkoztatottság várhatóan egyenletes ütemben bővül az időszak során. Ezzel párhuzamosan a munkaerő-kínálat is erősödik a jobb álláskilátásoknak és az euroövezet különböző országaiban végrehajtott munkaerőpiaci szerkezeti reformoknak köszönhetően. A munkanélküliségi ráta az előrejelzési időszakban tovább csökken.

ÁR- ÉS KÖLTSÉGPROGNÓZIS

A HICP átlagos növekedési üteme 2006-ban 2,1% és 2,3% közé becsülhető, ugyanakkor 2007-ben az ütem 1,5% és 2,5% közé, 2008-ban 1,3% és 2,5% között prognosztizálható. Az a jelentős hatás, amelyet az utóbbi években az emelkedő energiaárak és az olajon kívüli egyéb nyersanyagárak az árak alakulására gyakoroltak várhatóan háttérbe szorul az előrejelzési horizonton, mivel a közelmúltban csökkentek az olajárak és az aktuális határidős tőzsdei olajárakba is csak mérsékelt emelkedés van beárazva. Ugyanakkor a prognózis azon a várakozáson alapul, hogy a bérnövekedés mérsékelt marad, és csak marginálisan emelkedik az időszak vége felé. Mivel a termelékenység a prognózis szerint összességében továbbra is stabilan növekszik, ebből következően az időszak során mérsékelt fajlagos munkaerőköltség növekedés valószínűsíthető. A 2007. évi HICP-inflációt befolyásoló fő tényező a magasabb indirekt adószint lesz (amely euroövezeti aggregált szinten 0,5 százalékponttal emeli meg a HICP-inflációt). A 2008-ra vonatkozó prognózis ezzel ellentétben nem tartalmaz semmilyen hatást az indirektadó-emelésből. Végül a HICP-prognózis azon a várakozáson alapul, hogy a haszonkulcsok egyenletes ütemben bővülnek, és a nyersanyagok kívüli egyéb behozatal nem gyakorol nagyobb felfelé irányuló nyomást az árakra.

ÖSSZEVETÉS A 2006. SZEPTEMBERI PROGNÓZISSAL

Az EKB szakértőinek a 2006. szeptemberi Havi jelentésben közzétett makrogazdasági prognózisával összehasonlítva az euroövezet reál-GDP-növekedésének 2006-ra és 2007-re vonatkozó előrejelzési sávjai kissé feljebb tolódtak, aminek háttérben a legutóbbi időszak adatai valamint az előzőleg feltételezettnél alacsonyabb energiaárak várható hatásai állnak. A HICP-infláció 2006-ra és 2007-re prognosztizált tartományait lefelé módosítottuk, ami elsősorban az alacsonyabb energiaár-feltevésnek tudható be.

2. táblázat: Összevetés a 2006. szeptemberi prognózissal

(átlagos éves változás, százalék)

	2005	2006	2007
Reál-GDP – 2006. szeptember	1,5	2,2-2,8	1,6-2,6
Reál-GDP – 2006. december	1,5	2,5-2,9	1,7-2,7
HICP – 2006. szeptember	2,2	2,3-2,5	1,9-2,9
HICP – 2006. december	2,2	2,1-2,3	1,5-2,5

MÁS INTÉZMÉNYEK ELŐREJELZÉSEI

Számos nemzetközi szervezet és magánszektorbeli intézmény készít az euroövezetről előrejelzést. Ezek azonban sem egymással, sem az eurorendszer szakértőinek makrogazdasági prognózisával nem vehetők össze közvetlenül, mivel különböző időpontokban véglegesítik őket, ezért részben már elavultak. Ezenkívül eltérő (részben meg nem határozott) módszereket használnak a költségvetési, pénzügyi és külgazdasági változókra – például az olajárakra – vonatkozó feltevések kialakításához.

Az egyéb intézményektől jelenleg rendelkezésre álló előrejelzések szerint az euroövezet éves GDP-je 2006-ban átlagosan 2,4% és 2,6% közötti, 2007-ben 1,9% és 2,2% közötti, 2008-ban pedig 2,0% és 2,3% közötti ütemben bővül. Az előrejelzések alapján az átlagos éves HICP-infláció 2006-ban 2,2% és 2,3%, 2007-ben 1,9% és 2,4%, 2008-ban pedig 1,8% és 2,1% között lesz. Míg az IMF 2006. évi GDP-növekedési előrejelzése kissé kívül esik az eurorendszer által megadott tartományon, a többi előrejelzés mind az eurorendszer által prognosztizált sávba esik.

Az euroövezeti reál-GDP-növekedésre és HICP-inflációra vonatkozó előrejelzések összehasonlítása

(átlagos éves változás, százalék)

	A megjelenés dátuma	GDP-növekedés			HICP-infláció		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
Európai Bizottság	2006. november	2,6	2,1	2,2	2,2	2,1	1,9
IMF	2006. szeptember	2,4	2,0	2,0	2,3	2,4	2,1
OECD	2006. november	2,6	2,2	2,3	2,2	1,9	1,8
Consensus Economics előrejelzései	2006. november	2,6	1,9	n.a.	2,2	2,1	n.a.
Hivatásos előrejelzők (SPF)	2006. november	2,6	2,0	2,0	2,2	2,1	1,9

Forrás: az Európai Bizottság gazdasági előrejelzése, 2006. ősz; a Nemzetközi Valutaalap világgazdasági előrejelzése, 2006. szeptember; az OECD 80. sz. gazdasági előrejelzése – előzetes változat; a Consensus Economics előrejelzései és az EKB hivatásos előrejelzőkkel készített felmérése (SPF). Az eurorendszer szakértőinek makrogazdasági prognózisa és az OECD előrejelzései egyaránt munkanappal igazított éves növekedési ütemet közölnek, ezzel szemben az Európai Bizottság és az IMF adatai nincsenek az éves munkanapok számával korrigálva. A többi előrejelzésben nem jelölik meg, hogy az adatok munkanappal igazítottak vagy nem.

© Európai Központi Bank (2006)

Cím: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Németország
 Postai cím: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Németország
 Telefon: +49 69 1344 0
 Fax: +49 69 1344 6000
 Honlap: <http://www.ecb.int>

Minden jog fenntartva.

A kiadvány kizárólag oktatási és nem kereskedelmi célból, a forrás feltüntetésével sokszorosítható.